

SERCE I POMOC

Program adaptacyjny
SERCE I POMOC
dla uczniów klasy IV
Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II
w Rokietnicy

2022/2023

1. WSTĘP

Przejęcie uczniów z klasy III do klasy IV i rozpoczęcie nauki na II etapie edukacyjnym to poważna zmiana w ich szkolnym życiu. Zmiany organizacyjne, z którymi spotykają się uczniowie u progu klasy czwartej to przede wszystkim:

- zmiana wychowawcy klasy,
- wprowadzenie systemu lekcyjnego,
- zmiana w ocenianiu,
- szybsze tempo pracy,
- większe obciążenie nauką, która podzielona jest na przedmioty,
- zmiana uczących na cały zespół nauczycieli, mających różne osobowości, wymagania i style pracy.

Ze względu na trudności edukacyjne uczniów, którzy posiadają orzeczenie i opinie PPP w Jarosławiu oraz pracy zespołu klasowego w bardzo nierównym tempie, mamy do czynienia z istotnym „progiem szkolnym”.

2. CELE PROGRAMU:

- stworzenie przyjaznego klimatu w szkole, na który składają się relacje uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzice oraz tworzenie dobrego klimatu w grupie rówieśniczej,
- ułatwienie uczniom procesu adaptacji do nowej szkolnej rzeczywistości;
- wdrożenie ucznia do procesu kształcenia w II etapie edukacji (nauczanie przedmiotowe);

- obniżenie stresu związanego z rozpoczęciem nauki w klasie IV;
- zwiększenie samodzielności uczniów, przełamanie barier, które stawia przed nimi nieśmiałość, brak poczucia własnej wartości;
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i adaptacji ucznia w klasie i szkole;
- integracja zespołu klasowego;
- kształtowanie u dzieci pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości;
- wspieranie rodziców w nowej sytuacji;
- włączenie rodziców do współpracy podczas realizacji programu.

3. DZIAŁANIA WYCHOWAWCY KLASY IV:

1) W zakresie współpracy z nauczycielami I etapu edukacyjnego i specjalistami:

- a. spotkanie wychowawcy klasy III z wychowawcą klasy IV, przekazanie nowemu wychowawcy najistotniejszych informacji o osiągnięciach, trudnościach, potrzebach uczniów oraz dokumentacji klasy i dokumentacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- b. zapoznanie z dokumentacją psychologiczno – pedagogiczną uczniów;
- c. zapoznanie z ocenami opisowymi uczniów.

2) W zakresie organizacji pracy:

- a. ustalenie zasad pracy z uczniami i przekazywania informacji;
- b. przedstawienie uczniom nauczycieli uczących w klasie;
- c. zapoznanie uczniów z rozmieszczeniem sal, w których odbywają się zajęcia;
- d. przedstawienie planu zajęć lekcyjnych,
- e. zapoznanie uczniów z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania
- f. zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole, regulaminami pracowni, organizacją pracy na poszczególnych zajęciach edukacyjnych;
- g. przedstawienie zasad funkcjonowania szkoły;
- h. pomoc uczniom w zrozumieniu wymagań i przyzwyczajęń nowych nauczycieli.

3) W zakresie spraw wychowawczych:

- a. poznanie mocnych i słabych stron uczniów;
- b. wybór samorządu klasowego i określenie jego zadań;
- c. obserwacja zmian w zespole, pozycji uczniów w klasie;
- d. przydział dodatkowych funkcji w klasie;
- e. omówienie praw i obowiązków ucznia;
- f. rozmowy z uczniami, znalezienie czasu na „wygadanie się”, rozluźnienie atmosfery;
- g. pozwalanie uczniom na chwalenie się swoimi sukcesami, ale też na pożalenie się;

4) W zakresie pracy w grupie:

- a. określenie zasad, które sprawdzą się w klasach I-III, a które nie;
- b. ustalenie kodeksu, kontraktu klasowego (bez NIE);

- c. wprowadzenie i posługiwanie się zasadami, poinformowanie pozostałych nauczycieli o tych zasadach;
- d. organizacja zajęć integrujących grupę;
- e. budowanie relacji wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania;
- f. ustalenie planu pracy wychowawczej w klasie IV, uwzględniającego następujące obszary:
  - kształtowanie umiejętności pracy w zespole;
  - rozwijanie poczucia własnej wartości;
  - kształtowanie umiejętności porozumiewania się z innymi (równieśnikami, dorosłymi);
  - radzenie sobie ze stresem;
- g. zapoznanie uczniów z planem pracy wychowawczej w klasie IV.

4. DZIAŁANIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW, UCZĄCYCH W KLASIE IV

1) W zakresie współpracy z wychowawcą klasy IV, nauczycielami I etapu edukacyjnego oraz specjalistami:

- a. spotkanie nauczyciel – nauczyciel – przekazanie najistotniejszych informacji dotyczących klasy i zrealizowanego materiału;
- b. spotkanie wychowawca klasy IV – nauczyciel – przekazanie zasad panujących w zespole;
- c. zapoznanie z dokumentacją psychologiczno – pedagogiczną.

2) W zakresie pracy na lekcji:

- a. stosowanie tzw. „okresu ochronnego” dla uczniów klas IV, wrzesień miesiącem bez negatywnych ocen – przyzwyczajenie uczniów do innych zasad pracy, oceniania i oczekiwań poszczególnych nauczycieli;
- b. zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi;
- c. indywidualizacja procesu nauczania (dostosowywanie metod i form pracy dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych);
- d. zapisywanie w zeszycie przedmiotowym wszystkich informacji o pracach domowych (ustne, pisemne, potrzebne pomoce);
- e. dokładne objaśnianie sposobu wykonania prac domowych przez ucznia;
- f. systematyczna kontrola wykonania prac domowych;
- g. przestrzeganie higieny pracy na zajęciach lekcyjnych oraz ustalonych zasad;
- h. zaangażowanie uczniów na lekcji;
- i. prowokowanie do poszukiwania celu i użyteczności pracy na lekcji „Dlaczego? Jak myślicie po co się tego uczymy? Do czego nam się przydadzą te informacje?”
- j. zaciekawianie uczniów swoim przedmiotem, poznanie i rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów;
- k. zaktywizowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach;
- l. odnoszenie się do treści poznanych w klasach I-III;

- m. pozwalanie na prezentację wiedzy spoza szkoły, z innych przedmiotów;
- n. upewnianie się czy uczniowie rozumieją polecenia, nowe treści, język przedmiotu;
- o. pokazanie jak korzystać z podręcznika, ćwiczeń – zachęcanie do samodzielnej nauki;
- p. dostosowanie notatek do możliwości uczniów;
- q. rozmawianie o tym czego wymagamy, jakiej pomocy udzielamy, co jest ważne;
- r. w sytuacjach problemowych zawarcie kontraktu nauczyciel – uczeń;
- s. budowanie relacji wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania.

3) W zakresie poprawy koncentracji:

- a. uczniowie mają wpływ na sposób uczenia się, prezentacji wiedzy – uczenie przez działanie;
- b. pobudzanie pozytywnych emocji;
- c. uczenie wyciszenia i skupienia na zajęciach;
- d. pokazanie różnych technik notowania, charakterystycznych dla przedmiotu;
- e. dostosowanie tempa pracy do możliwości uczniów (praca w parach, zespole, zmienność elementów, mniej przepisywania);
- f. ograniczenie bodźców rozpraszających;
- g. uczenie uważnego słuchania;
- h. stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa emocjonalnego;
- i. stosowanie komunikatów podtrzymujących uwagę;
- j. prowokowanie do aktywnego spostrzegania;
- k. wysyłanie pozytywnych komunikatów;
- l. dbanie, aby materiał zawierał nowości, ciekawostki;
- m. akcentowanie ważnych i istotnych kwestii.

5. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW:

1. Przedstawienie problemów okresu przejściowego i sposobów radzenia sobie z nimi.
2. Spotkanie informacyjno – edukacyjne dla rodziców klasy IV na początku roku szkolnego, zapoznanie rodziców z programem adaptacyjnym dla uczniów kl. IV:
  - a. przedstawienie planu wychowawczego klasy;
  - b. przedstawienie działań wychowawcy i nauczycieli przedmiotów.;
  - c. zapoznanie rodziców z ofertą szkoły – zajęcia pozalekcyjne.
3. Pedagogizacja: wychowawca omawia trudności adaptacyjne, które mogą wystąpić u dzieci w tym wieku oraz specyfikę i warunki nauki w klasie czwartej, przedstawia możliwości poszukiwania pomocy w razie wystąpienia trudności.
4. Organizacja zebrań i dni otwartych dla rodziców.
5. Współpraca z rodzicami, włączenie rodziców w organizację imprez klasowych.

6. Ustalenie zasady, że rodzice dopilnują w domu wykonywanie prac zadanych z poszczególnych przedmiotów.

6. PRZEWIDYWANE EFEKTY

a. uczeń:

- czuje się bezpiecznie w szkole;
- wie, jak radzić sobie ze stresem;
- potrafi zgodnie współpracować w zespole;
- szanuje nauczycieli i kolegów w klasie, nie ma uprzedzeń do innych.;
- jest akceptowany, wie, co świadczy o jego wyjątkowości;

b. rodzic:

- ma poczucie, że jego dziecko jest bezpieczne w szkole;
- współpracuje z nauczycielem;
- czynnie uczestniczy w życiu klasowym.

7. EWALUACJA

Ewaluacja programu dokonana będzie na podstawie:

- obserwacji zespołu klasowego przez wychowawcę klasy, nauczycieli przedmiotów, specjalistów, pracowników niepedagogicznych;
- rozmów z rodzicami.